

WPROWADZENIE

Gospodarki lokalna, regionalna, krajowa oraz globalna kształtują się pod wpływem licznych uwarunkowań i podlegają ciągłym przemianom. Proces ten jest wywołany różnymi czynnikami – w zależności od obszaru, na którym zachodzi. Przemiany dotyczą wszystkich sektorów gospodarki, jednak zachodzą one z różnym nasileniem i w różnym tempie. Istotne okazują się przy tym uwarunkowania globalne i zmieniająca się dynamicznie sytuacja geopolityczna na świecie.

Ważnym czynnikiem, który w znacznym stopniu wpływa na gospodarkę, są ceny surowców energetycznych. Jak pokazały przeprowadzone badania, ceny ropy naftowej i węgla znacząco oddziałują na inflację, odzwierciedlając tym samym zależność energetyczną danego kraju. Jednocześnie wpływ cen energii sugeruje, że zmiany na tym rynku powinny być ściśle monitorowane pod kątem ich potencjału inflacyjnego (P. Palac, J. Tomala).

W sektorze usług istotną rolę odgrywają usługi turystyczne, na których powstawanie i rozwój wpływają różne uwarunkowania. Wiele usług ściśle wiąże się z tworzeniem marki produktu turystycznego. Jak wynika z przeprowadzonych badań, związanych z tworzeniem marki jednego z ośrodków narciarskich w Korei Południowej, w procesie tym niezwykle ważne są działania odnoszące się do ochrony środowiska, spraw społecznych i zarządzania (ESG), które znacząco zwiększają wymiary kapitału marki (X. Zhou, M. Zhang).

Kolejnym kluczowym uwarunkowaniem rozwoju usług, w tym usług turystycznych, jest występowanie dziedzictwa kulturowego. Na przykładzie najstarszego miasta w Małopolsce – Bochni – można zaobserwować, jak ważną rolę w zakresie wykorzystania dziedzictwa kulturowego odgrywa samorząd lokalny, co przekłada się na rozwój turystyczny danego obszaru (A. Kolasińska).

Wyzwaniem współczesnych polskich miast jest utrzymanie wysokiej rangi sektora przemysłu, który w wyniku przemian branżowych odgrywa coraz większą rolę w rozwoju sektora usług. Obserwowane przemiany są szczególnie ważne dla małych miast, które na przestrzeni ostatnich dekad przechodzą zmiany w strukturze funkcjonalnej. Przeprowadzone przez autorów badania w województwie małopolskim polegały na ustaleniu współczesnej roli przemysłu w strukturze funkcjonalnej małych miast, z uwzględnieniem zmian w strukturze pracujących i rodzaju podejmowanej działalności gospodarczej. Istotne poznawczo okazało się wykazanie zależności między tendencjami rozwojowymi funkcji przemysłowej w odniesieniu do zapisów strategii rozwoju tych ośrodków (A. Brzosko-Sermak, N. Gałązka, A. Kwiatek-Sołtys).

Zachęcamy Państwa do dyskusji nad zarysowaną tu problematyką, rozwijania jej we własnych badaniach, a także dzielenia się wynikami swoich prac na łamach naszego czasopisma.

Wioletta Kilar, Monika Noviello

INTRODUCTION

Local, regional, national, and global economies are shaped by numerous conditions and are subject to constant change. This process is triggered by different factors depending on the area in which it occurs. The transformation affects all sectors of the economy, but its intensity and rate vary. Global conditions and the rapidly changing geopolitical situation in the world are proving their importance.

The price of energy resources is an important factor that significantly impacts the economy. As research has shown, oil and coal prices significantly impact inflation, reflecting a country's energy dependency. At the same time, the impact of energy prices suggests that developments in this market should be closely monitored for their inflationary potential (P. Palac, J. Tomala).

Tourism services play an important role within the service sector, and various conditions influence their emergence and development. Many services are closely linked to the branding of a tourist product. According to a study related to the branding of one of the ski resorts in South Korea, environmental, social and governance (ESG) activities are vital in the process, significantly increasing the dimensions of brand equity (X. Zhou, M. Zhang).

Another key determinant of service development, including tourism services, is the presence of cultural heritage. The example of the oldest town in the Małopolska Region, Bochnia, shows how important a role the local government is when leveraging the cultural heritage, which, in turn, translates into the development of tourism in the area (A. Kolasińska).

The challenge for contemporary Polish cities is maintaining the industrial sector's high profile, which is playing an increasingly important role in developing the service sector due to sectoral transformations. The transformations are significant for small towns, which have changed their functional structure over recent decades. The authors' research in the Małopolska Region identified the contemporary role of industry in the functional structure of small towns, considering changes in the structure of the employed and the type of economic activity undertaken. It proved to be cognitively important to demonstrate the relationship between the development trends of the industrial function in relation to the provisions of the development strategies of these centres (A. Brzosko-Sermak, N. Gałązka, A. Kwiatek-Sołtys).

We encourage you to discuss the issues outlined here, develop them in your research, and share your work's results in our journal.

Wioletta Kilar, Monika Noviello